МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Татарстан

Исполнительный комитет Ютазинского муниципального района Республики Татарстан

МБОУ "Каракашлинская ООШ "

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
Руководитель ШМО нач. кл.	Заместитель директора по учебной работе МБОУ "Каракашлинская ООШ"	Директор МБОУ "Каракашлинская ООШ"
Нагимова И.С.	Ахметова Э.Ф.	Закиров М.Ш.
Протокол №1 от «23» августа 2023 г.	приказ №71 от «24» августа 2023 г.	Приказ №71 от «24» августа 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Литературное чтение на родном (татарском) языке»

для 2 класса

с.Каракашлы 2023 г.

Аңлатма язуы

Программа түбәндәге норматив документларга нигезләнеп язылды:

1. “Россия Федерациясендә мәгариф турында” Федераль Закон, 2012. “Мәгариф турында” Татарстан Республикасы законы, 2013 ел.
2. ТР Ютазы муниципаль районының “Кәрәкәшле төп гомуми белем бирү мәктәбе” муниципаль юджет белем бирү учреждениясенең 2023-2024 нче уку елына кабул ителгән укыту планы
3. **Дәреслек:** Г.Сафиуллина,М.Гарифуллина.,Ә Мөхәмәтҗанова.,Ф.Хәсәнова 3 кисәктә Казан, “Мәгариф-Вакыт” нәшрияты

Укыту программаларында шәхси, предмет һәм метапредмет нәтиҗәләре.

Башлангыч сыйныфны бетергәндә укучы төп мәктәп программасын үзләштерергә әзер була, әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә шактый белем туплый.
- текст өстендә эшли ала: кирәкле информацияне эзләп таба, урынлы куллана белә: дәреслектә иркен ориентлаша, берничә чыганактан мәгълүмат туплый, сүзлекләр белән эш итә, вакытлы матбугатка күзәтү ясый һәм мәктәп китапханәсе фондыннан файдалана;
- әдәбиятның сүз сәнгате булуына инана, мәгълүматлар туплый;
- әдәби әсәрләр аша әхлак нормаларының үтәлешенә ирешә;
- әдәби әсәрләрне анализлый, аларга дөрес бәя бирә белә.

“***әдәби уку”курсы программасы 1 нче сыйныфны тәмамлаганда түбәндәге нәтиҗәләргә ирешүне бурыч итеп куя.***
“***Сөйләм төрләре, укучы эшчәнлеге”бүлегендә:***
Укучылар өйрәнәләр:
- кычкырып укыганда индивидуаль темп белән йөгерек, иҗекләрне өзмичә сүзләп укырга;
- ишеткән, яисә сыйныфта укыган кыска әсәрләрнең эчтәлеген аңларга, төп мәгънәләрен әйтә белергә;
- текстның маркирланган өлешен эчтән укып, эчтәлеген аңларга;
- төрле авторларның 3-4 әсәрләрен ятлап укырга.

Укучы мөстәкыйль һәм парлы эшчәнлек барышында өйрәнергә мөмкинлек ала:
- дәреслекнең “Эчтәлек”битендә кирәкле әсәрләрне таба белергә;
- укылган әсәр буенча сораулар төзи, эчтәлеген сөйли һәм тексттан файдаланып сорауларга җавап бирә белергә.

“***Әдәби пропедевтика”бүлегендә***
укучылар өйрәнәләр:

• проза әсәрләрен шигъри әсәрләрдән аера белергә;
• фольклорның кече жанрларын (табышмак, санамыш, тизәйткеч, әйтешләр, уйдырмалар) аера белергә;
• әдәби текстта кабатлаулар, җөмлә төрләрен, тыныш билгеләрен, ритм һәм рифмаларны таба белергә.

Укучы өйрәнергә мөмкинлек ала:

• әкиятләрнең сюжет-композиция үзенчәлекләрен аерырга (чылбыр әкиятләрне аптыраткыч әкиятләрдән);
• кече фольклор әсәрләрендә төрлелекне тоемлый белергә (хикәя - әкият, бишек җырлары - әйтешләр).

“***Укучыларның иҗади эшчәнлеге” бүлегендә***

Укучылар өйрәнәләр:

• текстны укыганда дөрес интонация, уку темпын сайлап, паузалар белән укый белергә;
• әдәби әсәрләрне укыганда текст кырындагы маркировкага нигезләнеп (төсле полоскалар) рольләргә бүленеп, чылбыр рәвешендә укый белергә;
• әсәргә ясалган иллюстрациягә туры килгән өлешне тексттан таба белергә.

Укучы өйрәнергә мөмкинлек ала:

• кече фольклор жанры әсәрләрен практик өйрәнергә **(**табышмак, санамыш, тизәйткеч, әйтешләр, уйдырмалар)**,** аларны мимика, хәрәкәтләр белән бирә белергә;
• “Музей йорты” бүлегендә (Рәссам Фәридә Ризаева күргәзмәсе) иллюстрацияләрне табып, дәреслекнең кайсы текстына туры килүен ачыкларга, текстның иллюстрация белән ни дәрәҗәдә туры килүен ачыкларга.

1 нче сыйныфны тәмамлаганда универсаль укыту гамәлләре формалаштыруда көтелгән нәтиҗәләр

Гомуми танып белү эшчәнлеге өлкәсендә

укучылар өйрәнәләр:

• Дәреслектә җиңел ориентлашырга, дәреслекнең шартлы билгеләрен төгәл белергә, тексттагы аерым өлешләрне, юлларны, сүзләрне табарга, дәреслек ахырында бирелгән бүлек белән эшли, кирәкле иллюстрацияне таба белергә;
• дәрестә кимендә ике чыганак (дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәре яки дәреслек һәм хрестоматия**)** белән эшли белергә;

Коммуникатив эшчәнлек өлкәсендә:

укучылар өйрәнәләр:

• партадашы белән эшли, эшләрне үзенә һәм иптәшенә куша белә, үзенә тапшырылган эшне башкара, үзбәя бирә, иптәше эшләгән эшнең нәтиҗәсе белән кызыксына белергә;
• чылбыр рәвешендә укырга (текст кырындагы шартлы билгеләрне куллана);
• әсәрләрне чагыштыра, нәтиҗә ясарга;

Уку эшчәнлеген бәяләү, үзбәя өлкәсендә

Укучы өйрәнергә мөмкинлек ала:

• сорауларга җавапны төрлечә биреп булуын аңлый;
• текст өстендә эшләү аша җавапларны таба, дөрес җавапны билгели, дәлилли ала**.**

“Әдәби уку”курсы программасы 2 нче сыйныфны тәмамлаганда түбәндәге нәтиҗәләргә ирешүне планлаштырыла.

“***Сөйләм төрләре, укучы эшчәнлеге”бүлегендә:***

Укучылар өйрәнәләр:

• сүзләрне укыганда төгәл, дөрес әйтеп укырга, уку тизлеген арттыра барырга;
• текст белән беренчел танышканда эчтән укырга, терәк сүзләрне эзләп табып, кирәкле өзек белән танышырга;
• үз фикерен белдерү өчен кыска монологлар төзергә, укытучы сорауларына тулы җавап бирергә;
• укытучыны, сыйныфташларын тыңларга, сорауларга җавап биргәндә иптәшләрен кабатламаска, үз фикерләрен төгәл әйтә белергә;
• 2-3 татар, рус классикларының исемен әйтергә;
• дәреслектә танышкан 2-3 хәзерге заман язучылары яки шагыйрьләрен , алар язган әсәрләрне әйтергә, эчтәлеген сөйләргә;
• үзенең яраткан авторы турында, аның әсәрләре турында сөйли белергә;
• бирелгән текстның темасын, төп мәгънәсен ачыкларга (укытучы ярдәме белән);
• аңлашылмаган сүзләрнең мәгънәләрен Аңлатмалы сүзлектән ачыкларга;
• әсәр геройларына характеристика бирергә.

Мөстәкыйль, парлы, төркемнәрдә эшләгәндә укучылар эшләргә өйрәнергә мөмкинлек ала:

• укытучы укыган текстны аңлый, үз фикерен белдерә;
• “Серле ачкыч” мәктәп клубына хат яза;
• укыган әсәргә үз фикерен белдерә ала;
• төрле авторларның 6-8 шигырен яттан укый ала;
• китапханәдән китаплар сайлаганда кирәкле әсәрне “Эчтәлек ” битеннән эзли белә;
• теманы өйрәнгәндә охшаш текстларны, бер үк автор әсәрләрен хрестоматиядән эзләп таба ала;
• укылган текстлан өземтәләр китереп сорауларга җавап бирә.

“**Әдәби пропедевтика” бүлеге**

Укучылар өйрәнәләр:

• тылсымлы әкиятләрне хайваннар турындагы әкиятләрдән аерырга;
• тылсымлы әкиятләрнең үзенчәлеген ачыкларга;
• әкият һәм хикәяне аерырга;
• әсәрдә сурәтләү чараларын табарга (чагыштырулар, капма-каршылык, кабатлаулар, җанландыру һ.б);

Укучы өйрәнергә мөмкинлек ала:

• Автор әсәрләрендә фольклор элементларының чагылышын , әкиятләрнең сюжет-композиция үзенчәлекләрен ачыклый;
• әдәби әсәрләр һәм фолҗклор арасындагы чикнең сыгылмалылыгын билгели (хикәядә әкият элементлары , тылсымлы әкияттә-хайваннар турындагы әкият элементлары чагылышы);
• табигатьне шагыйрь күзлегеннән карап танып белә.

“***Укучыларның иҗади эшчәнлеге” бүлегендә***

Укучылар өйрәнәләр:
• укылганның эчтәлеген аңларга, интонация, уку темпын сайларга, паузалар белән укырга;
• әдәби текстны дәреслек битендәге маркировка белән дөрес итеп рольләргә бүлеп, чылбыр рәвешендә укырга;
• программада каралган текстларны аңлап укырга һәм эчтәлеген сөйләргә.
Мөстәкыйль, парлы, төркемнәрдә эшләгәндә укучылар өйрәнергә мөмкинлек ала:
• шигъри һәм проза әсәрләрен сәнгатьле укый, текстка карата үз мөнәсәбәтен белдерә;
• дәреслектә бирелгән иллюстрацияләрне, “Музей йорты”ндагы картиналарны карап, әдәби текстлар белән чагыштырып, уртак һәмт аермалы якларын таба;
• әдәби һәм сәнгать әсәрләре турында телдән сөйләм төзи.

2 нче сыйныфны тәмамлаганда универсаль укыту гамәлләре формалаштыруда көтелгән нәтиҗәләр

Гомуми танып белү эшчәнлеге өлкәсендә
укучылар өйрәнәләр
• сүзлекләр белән эш итәргә, кирәкле сүзне эзләп табарга, мәгънәсен ачыкларга;
• дәреслектә ориентлашырга, текстны эзләгәндә “Эчтәлек” бите белән эшли белергә;
• берничә төрле информация чыганаклары белән эшли белергә (дәреслек, мөстәкыйль эш дәфтәре, хрестоматия, сүзлекләр, иллюстрацияләр)
Коммуникатив уку гамәлләре өлкәсендә
укучылар өйрәнәләр:
• партадашы белән эшли белергә, һәркемгә эш бүлешергә, үз эшчәнлеген, иптәшенең башкарган эшен тикшерергә**;**
• чылбыр рәвешендә эш итәргә;
• ике төрле караш булганда бер фикергә килә белергә;
• әсәр геройларының фикерләрен таба белергә.
Контроль һәм үзконтроль өлкәсендә
Укучылар өйрәнергә мөмкинлек ала;
• әйтелгән фикерне раслау өчен, тексттан өземтәләр китерергә;
• төрле фикерләрнең нәрсәгә таянуын ачыкларга.
“***Әдәби уку”курсы программасы 3 нче сыйныфны тәмамлаганда түбәндәге нәтиҗәләргә ирешүне планлаштырыла.***
“***Сөйләм төрләре, укучы эшчәнлеге”бүлегендә:***
Укучылар өйрәнәләр:
• сүзләрне укыганда төгәл, дөрес әйтеп укырга, уку тизлеген арттыра барырга;
• текст белән беренчел танышканда эчтән укырга, терәк сүзләрне эзләп табып, кирәкле өзек белән танышырга, өзекне сайлап укырга;
• “Серле ачкыч” мәктәп клубы белән эшчәнлекне дәвам итәргә, алынган хатларны укып дөрес бәяләргә;
• укытучыны, сыйныфташларын тыңларга, сорауларга җавап биргәндә иптәшләрен кабатламаска, үз фикерләрен төгәл әйтә белергә;
• төрле авторларның 6-8 әсәрен яки алардан өзекне яттан сөйләргә;

• дәреслектә танышкан әсәрләрнең кайсы язучыныкы яки шагыйрьнеке икәнен, алар язган әсәрләрне әйтергә, эчтәлеген сөйләргә;
• үзе яраткан автор, аның әсәрләре турында сөйли белергә;
• бирелгән текстның темасын, төп мәгънәсен ачыкларга, авторның үз героена мөнәсәбәтен ачыкларга;
• аңлашылмаган сүзләрнең мәгънәләрен Аңлатмалы сүзлектән ачыкларга;
• әсәр геройларына характеристика бирергә;.

Мөстәкыйль, парлы, төркемнәрдә эшләгәндә, коллектив эш вакытында укучылар эшләргә өйрәнергә мөмкинлек ала

• мөстәкыйль рәвештә тематик, жанрлар буенча җыентыклар төзи;
• уку өчен мөстәкыйль рәвештә китаплар сайлый, китап элементлары буенча эчтәлекне ачыклый;
• сайлап алган китапларын мөстәкыйль укый;
• сүзлекләр белән мөстәкыйль эш итә.

“**Әдәби пропедевтика” бүлеге**

Укучылар өйрәнәләр:

• тылсымлы, хайваннар турындагы әкиятләрне, мәсәлләрне , тормыш көнкүреш әкиятләрен аерырга;
• тормыш көнкүреш һәм тылсымлы әкиятләрнең үзенчәлеген ачыкларга;
• әкият һәм хикәяне аерырга;
• әсәрдә сурәтләү чараларын табарга (чагыштырулар, капма-каршылык, кабатлаулар, җанландыру һ.б);

Укучы өйрәнергә мөмкинлек ала:

• хайваннар турындагы әкиятләрнең кайчан килеп чыгышы ;турында фикерли ала;
• .төрле халыклар әкиятләрендә йөремсәк сюжет булуын ачыклый

“***Укучыларның иҗади эшчәнлеге” бүлегендә***

Укучылар өйрәнәләр:

• укылган әсәрнең эчтәлеген аңларга, интонация, уку темпын сайларга, паузалар белән укырга;
• әдәби текстны дәреслек битендәге маркировка белән дөрес итеп рольләргә бүлеп, чылбыр рәвешендә укырга;
• әсәрләр буенча инсценировкалар әзерләгәндә катнашырга.

Мөстәкыйль, парлы, төркемнәрдә эшләгәндә укучылар эшләргә өйрәнергә мөмкинлек ала:

• шигъри һәм проза әсәрләрен сәнгатьле укый, текстка карата үз мөнәсәбәтен белдерә;
• дәреслектә бирелгән иллюстрацияләрне, “Музей йорты”ндагы картиналарны карап, әдәби текстлар белән чагыштырып, уртак һәмт аермалы якларын таба;
• әдәби һәм сәнгать әсәрләре турында телдән сөйләм төзи.

3 нче сыйныфны тәмамлаганда универсаль укыту гамәлләре формалаштыруда көтелгән нәтиҗәләр

Гомуми танып белү эшчәнлеге өлкәсендә

укучылар өйрәнәләр

• сүзлекләр белән иркен эш итәргә, кирәкле сүзне эзләп табарга, мәгънәсен ачыкларга;

• дәреслектә ориентлашырга, шартлы билгеләрне яхшы белергә, текстны эзләгәндә “Эчтәлек” бите белән эшли белергә, төс белән аерылган текст фрагментларын табарга, махсус билгеләнгән информацияләр белән эш итәргә;
• текст өстендә эшләргә, тема һәм төп мәгънәне ачыкларга,
• берничә төрле информация чыганаклары белән эшли белергә (дәреслек, мөстәкыйль эш дәфтәре һәм хрестоматия, дәреслек һәм сүзлекләр, иллюстрацияләр һәм картиналар, комплектта булган башка дәреслекләр (әйләнә-тирә дөнья), китапханәдән алынган китаплар, Интернет материаллары.
Укучылар өйрәнергә мөмкинлек ала:
• җыентыкларның төзелеш алгоритмын өйрәнә: монографик, тематик (терминнар кулланылмый)
Коммуникатив уку гамәлләре өлкәсендә
укучылар өйрәнәләр:
• партадашы белән кечкенә һәм зур төркемнәрдә эшли белергә, һәркемгә эш бүлешергә, үз эшчәнлеген, иптәшенең башкарган эшен тикшерергә;
• ике төрле караш булганда бер фикергә килә белергә;
• әсәр геройларының фикерләрен таба белергә, үз фикерен әйтергә һәм башка фикерләр белән уртак нәтиҗәгә килергә.
Контроль һәм үзконтроль өлкәсендә
Укучылар өйрәнергә мөмкинлек ала;
• әйтелгән фикерне раслау өчен, тексттан өземтәләр китерергә, соңгы нәтиҗәнең дөреслегенә инанырга.;
“***Әдәби уку”курсы программасы 4 нче сыйныфны тәмамлаганда түбәндәге нәтиҗәләргә ирешү планлаштырыла..***
“***Сөйләм төрләре, укучы эшчәнлеге”бүлегендә:***
Укучылар өйрәнәләр:
• укуның төрле формаларыннан файдаланырга: эчтән, кычкырып, сайлап, рольләргә бүлеп укырга;
• текст белән беренчел танышканда эчтән укырга, терәк сүзләрне эзләп табып, кирәкле өзек белән танышырга, өзекне сайлап укырга, текстның темасын һәм төп мәгънәсен ачыкларга, әсәрне мәгънәви кисәкләргә бүлә, план төзи, әсәрнең эчтәлеген кыскача һәм тулысынча сөйли белергә;
• “Серле ачкыч” мәктәп клубы белән эшчәнлекне дәвам итәргә, алынган хатларны укып дөрес бәяләргә һәм җавап хаты язарга;
• укытучыны, сыйныфташларын тыңларга, сорауларга җавап биргәндә иптәшләрен кабатламаска, үз фикерләрен төгәл әйтә белергә;
• төрле авторларның әсәрләрен яки алардан өзекне яттан сөйләргә, укытучы яки иптәшләренең төзәтүләрен тыныч кабул итәргә, ;
• дәреслектә танышкан әсәрләрнең кайсы язучыныкы яки шагыйрьнеке икәнен, алар язган әсәрләрне әйтергә, эчтәлеген сөйләргә;
• 2-3 балалар газетасы яки журналы турында сөйли белергә;
• бирелгән текстның темасын, төп мәгънәсен ачыкларга, авторның үз героена мөнәсәбәтен аңлатырга;
• тематик, монографик һәм төрле жанрлар буенча җыентыклар төзергә, әсәргә аннотация язарга;
• әсәр геройларына характеристика бирергә;.
• төрле чыганаклардан мәгълүматлар тупларга;

• китапханәдә укытучы тәкъдим иткән китапны эзләп табарга.

“**Әдәби пропедевтика” бүлеге**
Укучылар өйрәнәләр:
• халык иҗаты һәм автор әсәрләре турында тулы кузаллау булдырыла, халык иҗаты әсәрләрен автор әсәрләреннән аера белергә;
• әсәрдә сурәтләү чараларын табарга (чагыштырулар, капма-каршылык, кабатлаулар, җанландыру һ.б);
Укучы өйрәнергә мөмкинлек ала:
• мифлар, төрле халыклар әкиятләрендә аларның бирелешен өйрәнә;
• .төрле халыклар әкиятләрендә географик һәм тарихи атамаларның бирелешен ачыклый;
• язучыларның иҗат биографияләре белән таныша;
“***Укучыларның иҗади эшчәнлеге” бүлегендә***
Укучылар өйрәнәләр:
• укылган әсәрнең эчтәлеген аңларга, интонация, уку темпын сайларга, паузалар белән укырга;
• әдәби текстны дәреслек битендәге маркировка белән дөрес итеп рольләргә бүлеп, чылбыр рәвешендә укырга;
• әсәрләр буенча инсценировкалар әзерләгәндә катнашырга, үзе дә иҗат итәргә(хикәя, шигырь, мәсәл, мәкалә һ.б.).
Мөстәкыйль, парлы, төркемнәрдә эшләгәндә укучылар эшләргә өйрәнергә мөмкинлек ала:
• шигъри һәм проза әсәрләрен сәнгатьле укый, текстка карата үз мөнәсәбәтен белдерә;
• дәреслектә бирелгән әдәби, сынлы сәнгать, музыкаль әсәрләр, иллюстрацияләр турында иптәшләре белән сөйләм төзи.
• әдәби һәм сәнгать әсәрләре турында телдән һәм язма сөйләм төзи.

4 нче сыйныфны тәмамлаганда универсаль укыту гамәлләре формалаштыруда көтелгән нәтиҗәләр

Гомуми танып белү эшчәнлеге өлкәсендә
укучылар өйрәнәләр
• дәреслектә бирелгә текст, сүзлекләр белән иркен эш итәргә, кирәкле сүзне эзләп табарга, мәгънәсен ачыкларга;
• дәреслектә ориентлашырга, шартлы билгеләрне яхшы белергә, текстны эзләгәндә “Эчтәлек” бите белән эшли белергә, төс белән аерылган текст фрагментларын табарга, махсус билгеләнгән информацияләр белән эш итәргә;
• текст өстендә эшләргә, тема һәм төп мәгънәне ачыкларга, вакытлы матбугат белән эшләргә,
• берничә төрле информация чыганаклары белән эшли белергә (дәреслек, мөстәкыйль эш дәфтәре һәм хрестоматия, дәреслек һәмсүзлекләр, иллюстрацияләр һәм картиналар, комплектта булган башка дәреслекләр (әйләнә-тирә дөнья), китапханәдән алынган китаплар, Интернет материаллары.
Коммуникатив уку гамәлләре өлкәсендә
укучылар өйрәнәләр:
• партадашы белән кечкенә һәм зур төркемнәрдә эшли белергә, инсценировкалар вакытында төрле рольләрне башкара белергә;

• ике төрле караш булганда бер фикергә килә белергә,үз фикерен әсәрдән өзекләр белән ныгытырга, иптәшләре җавапларын игътибар белән тыңларга;
• әсәр геройларының фикерләрен таба белергә, үз фикерен әйтергә һәм башка фикерләр белән уртак нәтиҗәгә килергә.

Контроль һәм үзконтроль өлкәсендә
укучылар өйрәнергә мөмкинлек ала;

• әйтелгән фикерне раслау өчен, тексттан өземтәләр китерергә, соңгы нәтиҗәнең дөреслегенә инанырга, җавапларга үзбәя бирә белергә һәм иптәшләренең җавапларын бәяләргә.;

Укыту фәненең уку планында тоткан урыны.

Әдәби уку филология фәннәре өлкәсенә керә.
II сыйныф – 1 сәгать – 68 сәгать;

Әдәби укуга 2 нче сыйныфта укыту планында атнага 1 сәгать вакыт бирелгән, программа 68 сәгатькә исәпләп төзелде.

№ п/п	Бүлек исеме	Сәгатьләр саны
1	Белдекле Керпедә кунакта	9
2	Белмәмештә кунакта	3
3	Укымышлы Ябалак янында	2
4	Аю өнендә	3
5	Күрү ноктасы	10
6	Балалар газета-журналлары	1
7	Шагыйрь өчен табигать-серле һәм җанлы дөнья	4
8	Кызык һәм көлкеле хәлләр	2
Барлыгы		68

Программа эчтәлеге

1. Белдекле Керпедә кунакта (9 сәгать)
Хайваннар турында әкиятләр. Әкиятләр турында гомуми күзаллау булдыру. Татар халык әкиятләрендәге төп герой белән башка халыклар әкиятләрендәге төп герой арасындагы охшаш һәм аермалы яклар. Геройларның характеры. Россия халыклары әкиятләре.
Тылсымлы әкиятләр. Җирдәге һәм тылсымлы дөньяны чагыштыру. Тылсымлы предметлар (эченнән гаскәр чыга торган таяк, төрле ашамлыклар тулы тырыс, хәзинәсе бер дә кимеми торган сумка, кеше күзенә күрсәтми торган бүрек,җилән, зур атлата торган итек, дошманны кырып сала торган кылыч һ.б.), герой куллана торган тылсымлы әйберләр: тарак,көзге, кайрак, балдак. Тылсымлы булышчылар (җәнлекләр: этәч, бүре, аю, куян, шулай ук убырлы карчык һ.б.), тылсымлы төсләр (ак һәм кара). Борынгы дөньяның тылсымлы әкиятләрдә чагылышы (табигать көчләре, кешеләрнең хайваннарга, үсемлекләргә әверелүе).
Тылсымлы әкиятләрнең төзелеше (вакыйгаларның чылбыр рәвешендә баруы, кабатланулар, билгеле бер ритм, әкиятне истә калдыру).
2. Белмәмештә кунакта(3 сәгать)
Шигъри формада язылган әсәрләр(Р. Вәлиева, Ф. Яруллин, Җ. Дәрзаман ,Йолдыз). Йолдыз “Белмим”, Р.Вәлиева “Замана баласы”, Ф.Яруллин “Эшнең анның берние юк”, Җ.Дәрзаман “Солдат булдым”.
Кеше һәм табигать бергәлеге. Дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзаллау. Әйләнә-тирә дөньяның матурлыгы —шагыйрь өчен илһам чишмәсе булуга инандыру. Шигырьдә чагыштыру, сынландыру, эпитет. Автор әсәрләрендә һәм халык авыз иҗатында охшашлык. Чагыштыру, контраст,җанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп,
тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү,түбәнәйтү).
3. Укымышлы Ябалак янында (2 сәгать)
Г.Тукай ,Н.АхуноваА., Р Вәлиева,Р.Файзуллин, Э. Шәрифуллина әсәрләре; Г.Тукай ”Буран”; кыска шигырьләр;Н.Ахунова “Хоккулар”;Э.Шәрифуллина “Алтын балык”
Жанр үзенчәлекләре: сурәтләнгән вакыйгаларның тормышчанлыгы; әхлакый проблемаларның актуальлеге; уйдырмалар. Хикәянең төп мәгънәсе. Хикәя исеменең эчтәлеккә туры килүе. Хикәя геройлары, аларның портретлары һәм характерларының сөйләмнәре, башкарган гамәлләре аша чагылышы. Авторның үз героена мөнәсәбәте.
4. Аю өнендә (3 сәгать)
Л. Лерон,И.Туктар,Р.Миңнуллин әсәрләрен уку.
Л.Лерон “И ямьле дә соң дөнья!”
И.Туктар “Урман букеты”.
Р.Миңнуллин “Чыршы әйләнәсендә”.
Кеше һәм табигать бергәлеге. Дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзаллау. Әйләнә-тирә дөньяның матурлыгы —шагыйрь өчен илһам чишмәсе булуга инандыру. Шигырьдә чагыштыру, сынландыру, эпитет. Автор әсәрләрендә һәм халык авыз иҗатында охшашлык. Чагыштыру, контраст,җанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп,тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү,түбәнәйтү).
5. Күрү ноктасы (10 сәгать)

Р.Харис,Ш.Галиев,Ф.Садриев,Р.Миңнуллин, Р.Сарби,Г.Юнысова,Г.Гыйльманов,Н.Арсланов, М.Әгъләмов,М.Шабаев,Н.Мадьяров,З.Минһаҗева,Г.Шаһи,Ф.Зыятдинов,Р.Файзуллин, Г.Тукай,Р.Хафизова,Җ.Дәрзаман,Б.Рәхмәт,Р.Корбан,Л.Лерон,Ә.Моталлапов, Г.Афзал,Р.Валиева әсәрләрен уку.

6. Балалар газета-журналлары(1сәгать)

Газета-журналларның ни өчен вакытлы матбугат дип аталуын,яңалык белән гайбәт арасындагы аерманы аера белү. Сәнгатьле уку күнекмәләре формалаштыру (интонация,тон, темп саклап кычкырып уку). Автор бирергә теләгән картинаны күзаллау. Эчтән укый белергә күнектерү. Чылбыр рәвешендә укыганда, үз урыныңны белеп, чират буенча уку.Укылган әсәргә анализ ясау.Татар телендә чыга торган балалар журналларын белү. журналларда һәм газеталарда ориентлаша белү.

7. Шагыйрь өчен табигать-серле һәм җанлы дөнья(4 сәгать)

Г.Морат, Г.Хәсәнов, Ә.Еники, Р.Мингалим, Йолдыз, Ф.Сафин, М.Фәйзуллина, Р.Газизов, С.Урайский, Л.Лерон, М.Галиев,М.Шабаев, Э.Шәрифуллина, Г.Мөхәммәтшин,Р.Вәлиева, Р.Корбан әсәрләре.

8. Кызык һәм көлкеле хәлләр(2 сәгать)

Л.Лерон, М.Шабаев, Э.Шәрифуллина әсәрләре.

Тематик планлаштыру 2 сыйныф 68 дәрес

Тематическое планирование 2 класс,68 часа

№	**Дәрес темасы. Тема урока**	**Сәг. Саны Кол. часов**	**Үткәрү вакыты**	
			план	**Факт**
“Әдәби уку” дәреслегенең 1 нче кисәге				
1	Белдекле Керпедә кунакта. “Су анасы”	1	1.09.23	
2-3	Г.Тукай. “Кәҗә белән Сарык” әкиятенең жанр үзенчәлеге. “Кәҗә белән Сарык” әкияте. “Кәҗә белән буре”.	2	4.09.23 8.09.23	
4	Г.Тукай әсәрләрендә халык авыз иҗатының чагылышы. “Эш беткәч, уйнарга ярый”,”Сабыйга”, “Кызыклы шәкерт”	1	11.09.23	
5-6	Хайваннар турындагы һәм халык әкиятләре. “Батыр әтәч”Йолдыз “Кояшка җавап”, “Кем нәрсә ярата” Әтәч турында такмаза.	2	15.09.23 18.09.23	

7-8	Йорт хайваннары турындагы халык әкиятләре. “Әтәч патша” Р.Бәшәр “Әкият сөйлә”.Кәҗә җыры.	2	22.09.23 25.09.23	
9-10	Кыргый җәнлекләр турындагы халык әкиятләре. “Бүдәнә белән төлке” Тизәйткеч “Аю белән Төлке”М.Фәйзуллина “Керпе”	2	29.09.23 02.10.23	
11	Аз булса да, үз акылың булсын. М.Гафури “Тавык белән үрдәк”, “Тавык нигә суда йөзә алмый?”Г.Гатауллин “Керпе”	1	06.10.23	
12-13	Җәнлекләр турында гуцул халык әкияте. “Хәйләкәр керпе”Дуслык турында мәкальләр. Г.Юнысова “Керпе кайгысы” Дуслык турында мәкальләр	2	09.10.23 13.10.23	
14-15	Тылсымлы әкиятләр. “Гөлчәчәк әкияте”, “Өч кыз әкияте”	2	16.10.23 20.10.23	
16	Автор әкиятләре белән борынгы әкиятләр арасындагы идея уртаклыгы. Ш.Галиев “Җизни әкияте”А.Алиш “Бикбатыр белән Биккуркак”Н.Әхмәдиев “Безбезия матур белән Шыкырҗан батыр”	1	23.10.23	
17	Ш.Галиев әсәрләрендә мәзәк мәсьәләләр.Ш.Галиев. “Ник соң итек җитмәде”К.Чуковский “Чебен чебенчек”	1	27.10.23	
18	Ш.Галиев “Котбетдин мәргән”(мәзәк маҗара) Дәрдемәнд “Әни,әкият сөйләче?”,Н.Исәнбәт “Мияубикә төше”Ф.Яруллин “Йокы”	1	10.11.23	2 чирек
19	Уйдырма әкиятләр. Н.Исәнбәт “Мырауҗан ага хәйләсе” Һ.Такташ “Тәүфыйклы песи”,А.Нигъмәтуллин. “Автопортрет”	1	13.11.23	
20	Бөҗәкләр турындагы шигъри әсәрләр. З.Мансур “Кырмыска һәм малай”, Р.Миңнуллин “Черкиләр җыры” “Кап та коп” уены М.Пришвин “Алтын болын”З.Мансур “Умырзаялар” Г.Юнысова “Скрипкачы чикерткә”	1	17.11.23	
21	Автор әкиятләре.”Музей йорты” на сәяхәт Г.Вәлиева “Су әкияте” Р.Вәлиева “Каен елый”,Ж.Дәрзаман	1	20.11.23	

	“Чын әкият”			
22	Белмәмештә кунакта. Йолдыз.”Белмим” Ф.Яруллин “Ике кеше”Л.Лерон “Сараватта кем ята?”Л.Шәех “Ике “мин” Г.Гыйльманов “Юлым уңды” “Кар чакыру”	1	24.11.23	
23	Замана баласы. Р.Вәлиева. “Замана баласы”Г.Морат “Татар космонавты” Н.Каштанов. “Иң җитез күләгә” Г.Гыйльманов “Мәктәпкә бармадым”	1	27.11.23	
24	Эш эшкә өйрәтә. Ф.Яруллин. “Эшнең аның берние юк”, Л.Лерон. “Үскәч”,Хезмәт турында мәкальләр. Н.Әхмәдиев “Бәрәңге бакчасында”	1	01.12.23	
25	Илен сөйгән, ир булган. Җ.Дәрзаман. “Солдат булдым”,В.Хәйруллина “Кем ул солдат?”	1	04.12.23	
26	Укымышлы Ябалак янында. .”Музей йорты” на сәяхәт. Г.Тукай. “Буран”,В.Нуриев “Җәйге кар”	1	08.12.23	
27	Хоккулар. Кыска шигырьләр.Япон шигырьләре.Н.Ахунова “хоккулар”ы Р.Харис “Әбәк”шигыре	1	11.12.23	
28	“Кыска шигырьләр” .”Музей йорты” на сәяхәт. Р.Валиева “Умырзаялар”Р.Фәйзуллин “Кышын”, “Язгы кәеф” Өчьюллыклар. Р.Миңнуллин “Яз керде өебезгә”М.Хөсәен “Пескәем” Кыска шигырьләр (А.Юнысова,Н.Каштанов)	1	15.12.23	
29	Әкият һәм чынбарлык бергәлеге.Э.Шәрифуллина “Алтын балык” Г.Гыйльманов “Булатның төше”,И.Гайфуллин “Күкшә”	1	18.12.23	
30	Аю өнендә. Л.Лерон “И ямьле дә соң дөнья!” Р.Миңнуллин “Ак кыш”	1	22.12.23	
31	”Музей йорты” на сәяхәт.	1	25.12.23	
32	Күзәтә белгән кеше - бәхетле кеше. И. Туктар “Урман букеты” Н.Сафина “Тал бәбкәсе”	1	29.12.23	

33	“Серле ачкыч” мәктәп клубына хат язу. Р.Миңнуллин. “Чыршы әйләнәсендә” Э.Шәрифуллина “Яшел чыршы,яшь чыршы” З.Гомәрова “Хат”	1	12.01.24	3 чирек
“Әдәби уку” дәреслегенең 2 нче кисәге				
34	Күзәтү ноктасы. Матурлык турында. ”Музей йорты” на сәяхәт,Р.Харис “Төсле рәсем” А.Юнысова “Телевизор”	1	15.01.24	
35	Дөньяны танып белүнең яңа ысуллары. Ш.Галиев “Яңа фотоаппарат” Ф. Садриев. “Тәҗрибә”	1	19.01.24	
36	Хыял тудырган дөнья. Р.Миңнуллин “Рәсем” Р.Сарби “Рәсем” Р.Мингалим “Кызык рәсем”	1	22.01.24	
37	”Музей йорты” на сәяхәт. Р.Миңнуллин “Ак кыш”	1	26.01.24	
38	Күңел күзе. Г.Юнысова “Күзләр”, Г.Гыйльманов “Күңел күзе”,Ф.Тарханова “Диана төше”	1	29.01.24	
39	Ай нәрсәгә охшаган? Н.Арсланов “Сезнеке”,Р.Миңнуллин “Ай нәрсәгә охшаган?” Р.Миңнуллин “Беркемгә дә охшамаган”	1	02.02.24	
40	Дөньяга төрлечә караш. М.Әгъләмов “Ямь-яшел”М.Шабаев. “Идел суы”Ш.Галиев “Һәркем әйтә дөресен”,Ә.Гаффар “Әни йөрәге”	1	05.02.24	
41	Дөнья белән танышуны дәвам итү (су өслеге) Н.Мадьяров “Үз шәүләсен куркыткан”,З.Минһаҗева “Су иясе” Н.Мадьяров ” Өйгә керә алмады”	1	09.02.24	
42	Дөнья белән танышу (боз аша). Ф.Садриев. “Боз өстендә”	1	12.02.24	
43	Бер тамчы суга дөнья ничек сыйган?Г.Шаһи “Тамчы” Ф.Зыятдинова “Тәрәзәләр” М.Фәйзуллина “Күлдәвекләр”	1	16.02.24	
44	Бинокльдән күзәтү. Р.Фәйзуллин “Бинокль”, Г.Тукай “Карлыгач” Н.Арысланов “Карлыгачкай”,В.Хәйруллина“Бинокль”	1	19.02.24	

45	Син миңа, мин синң карыйм. Р.Хафизова “Күңел күзе”, М.Фәйзуллина “Кыш бабай тәрәзәсе”,”Кояш нурларын коя”	1	23.02.24	
46	Алар безгә,без аларга карыйбыз. Җ. Дәрзаман “Балык тотты”, Б.Рәхмәт “Гөлйөзем белән чебен” Р.Корбан “Чыпчык”, Н.Мадьяров “Шәп булдымы?”	1	26.02.24	
47	Үсемлекләр хыяллана.Ф.Зиятдинов “Карга белән Шөпшә”,Ш.Галиев “Сизгер суган”,Л.Лерон “Кerән”,Р.Бәшәр “Балкондагы чыпчык”	1	01.03.24	
48	”Музей йорты” на сәяхәт. Җ.Дәрзаман “Күбәләк кар” А.Нигъмәтуллин “Кар”Г.Ибрагимов “Кар ява”,А.Әхмәт “Кышкы матурлык”	1	04.03.24	
49	Бер предметка төрлечә караш. Р.Миңнуллин “Кем соң минем Әби?”,Л.Шәех “Картлар нигә шатлар?” Ф.Зыятдинова “Өебезнең кояшы”,З.Насыйбуллин “Тик бер нәрсәне белмим”,Йолдыз “Сөенеч”	1	8.03.24	
50	Кечкенә дә төш кенә. Ә.Моталлапов. “Кечкенә дә төш кенә”, Йолдыз “Бабай белән малай”	1	11.03.24	
51	”Музей йорты” на сәяхәт. Р.Миңнуллин”Йорт агачлары”,Р.Бәшәр “Иске өй”,В.Хәйруллина “Чормада”	1	15.03.24	
52	“Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы. Г.Тукай “Бу кайчак була?” Р.Корбан “Ел фасыллары”,Г.Афзал “Беренче кар”,Ф.Яруллин “Яз”,Л.Лерон “Яз” В.Хәйруллина “Әйләнгеч”	1	18.03.24	
53	Мин һәрвакыт үзем булып калам. . Р.Миңнуллин “Төрле кешеләр була”, “Юкка малай булганмын” В.Хәйруллина. “Миңа охшаган малай”,Р.Вәлиева “Рәхәт безнең Акбайга”	1	22.03.24	
54	Кем нәрсәгә шатлана?Р.Вәлиева “Шатлык кызы”,М.Җәлил “Бер шигырь”,Г.Мөхәммәтшин “Күбәләк”	1	01.04.24	
55	Яңалыклар ничек тарала?Р.Миңнуллин “Малайлар сөйләшә”,Г.Морат “Мультфильмнар карыйбыз”	1	05.04.24	

56	Балалар журналлары.Б.Гыйльфанов «Салават күпере»	1	08.04.24	
57	Балалар газеталары.	1	12.04.24	
58	“Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы. Ш.Галиев “Тынлык”,Йолдыз “Хыял”	1	15.04.24	
59	Шагыйрь өчен табигатҗ – серле һәм җанлы дөнья. Г. Морат “Табигать белеме”,Г.Хәсәнов”Имән каргасы”,Р.Вәлиева “Урманда бәйрәм булган”, Ш.Галиев “Үсә урман”	1	19.04.24	
60	Якты тәрәзә каршысында. ”Музей йорты” на сәяхәт. Р. Миңгалим ” Якты тәрәзә каршысында.”	1	22.04.24	
61	Кышкы урман матурлыгы. Ә.Еники “Кышкы урман”,Йолдыз “Бәхетле агач”,И.Туктар “Кышкы урман”	1	26.04.24	
62	Якты күл сагышы. Ф.Сафин “Якты күл сагышы”,М.Фәйзуллина “Агачлар да күлмәк алыштыра”,Р.Газизов “Ял көнендә” Йолдыз “Салават күпере”,Сөләймән “Тау белән сөйләшү”	1	29.04.24	
63	Көлке ничек туа? Л.Лерон “Тишек хәтер”,Р.Мингалим “Кызык нәрсә” В.Нуриев “Шүрәле”	1	03.05.24	
64	Шаяртуның да бер төп мәгънәсе була. М.Галиев “Көзге каршында”.М.Шабаев “Зәңгәр песи”,Р.Вәлиева “Ак песи”	1	06.05.24	
65	Гаҗәпнең дә гаҗәбе,мәзәкнең дә мәзәге. Э.Шәрифуллина “Оттырды” Л.Лерон “Гаҗәп хәлләр”,Йолдыз “Ялган хакында чын”,Ф.Яруллин “Кемдә нәрсә?”	1	10.05.24	
66	Искитмәле тамашалар. М.Галиев “Тамаша”,Г.Мөхәммәтшин “Көчле булсам”,Ф.Яруллин “Композитор чыпчыклар”,Л.Лерон “Камилнең көләсе килә”,Х.Халиков “Ник калдырдың?”	1	13.05.24	

67	“Серле ачкыч”мәктәп клубына хат язу.Мөҗәһит “Җәй” Р.Гаташ “Зәңгәр ил- балачак иле”Арадаш аттестация.	1	17.05.24	
68	Уку елын йомгаклау.Җәйгә биремнәр.Йолдыз “Матурлык”,”Манзара”Л.Газизова “Каникул”	1	20.05.24	
	Резерв		24.05.24	

В данной рабочей программе по литературному чтению (татарском языке) 2 кл.

пронумеровано, прошнуровано и скреплено печатью МБОУ "Каракашлинская ООШ"

17 / семнадцать /

страниц

Директор школы: Зак

М.Ш.Закиров